

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av fordonslagen och ikraftträdandebestämmelserna i vissa andra lagar samt till lag om temporär ändring av 14 § i lagen om fordonstrafikregistret

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om fordonstrafikregistret ändras temporärt så att begreppet personer som ansvarar för användningen av en bil i stryks paragrafen om utlämnande av enskilda offentliga uppgifter. Dessutom föreslås att ikraftträdandebestämmelserna i fråga om de bestämmelser i en lag om ändring av lagen om ordningsbetsförfa-

rande, en lag om ändring av fordonslagen och en lag om ändring av lagen om fordonstrafikregistret som gäller den som ansvarar för användningen av en bil och införande i registret av sådana ansvariga ändras så att de träder i kraft den 1 januari 2011. Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt, senast vid ingången av 2008.

MOTIVERING

1 Nuläge

Riksdagen godkände i november 2005 lagar om ändring av lagen om ordningsbetsförfarande och av vissa andra lagar i syfte att genomföra innehavaransvar för fordon vid automatisk trafikövervakning. Från och med den 1 april 2006 har ordningsböter kunnat sändas i form av ett vanligt brev till fordonets ägare eller innehavare när denna är en fysisk person. I registret finns däremot fordon som ägs eller innehas enbart av juridiska personer. Ordningsböter kan i sådana fall inte sändas utan förundersökning. Av denna orsak inkluderades i lagarna också bestämmelser om den som ansvarar för användningen av en bil. Dessa bestämmelser träder i kraft den 1 januari 2008.

Enligt 3 § 2 mom. 6 punkten och 5 § 1 mom. 10 punkten i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) får i fordonstrafikregistret föras in uppgifter om fysiska personer som är sådana i fordonslagen avsedda personer som ansvarar för användningen av en bil. Enligt 14 § 1 mom. 1 punkten i lagen om fordonstrafikregistret har var och en rätt att på basis

av fordonets registreringstecken eller tillverkningsnummer få uppgifter om namn, adress och kontaktinformation i fråga om personer som ansvarar för användningen av en bil.

Enligt 3 § 23 punkten i fordonslagen (1090/2002) avses med den som ansvarar för användningen av en bil en i Finland bosatt myndig fysisk person som är en bils huvudsakliga förare utan att vara dess ägare eller innehavare eller, om bilen inte har någon huvudsaklig förare, som har uppgifter om bilens förare. Den som ansvarar för användningen av en bil ska ha körrätt minst för fordon av klass B. Enligt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av fordonslagen behöver information om den som ansvarar för användningen av en bil inte särskilt anmälas till registret i början av år 2008, utan informationen lämnas i samband med nästa registrering. Enligt 66 § i fordonslagen är en förutsättning för första registrering av fordon att registeranmälan görs om vem som ansvarar för användningen av bilen, om ingen fysisk person anmäls som ägare eller innehavare av bilen. En förutsättning för ändringsregi-

strering och påställning av fordon är dessutom att behörig utredning uppvisas om den som ansvarar för användningen av bilen (66 b och 66 d § i fordonslagen).

Enligt 13 b § 2 mom. i lagen om ordningsbetsförfarande (66/1983) utfärdas ordningsbetsföreläggande för den som enligt 3 § 23 punkten i fordonslagen ansvarar för användningen av bilen om det med beaktande av alla omständigheter kring förseelsen kan anses vara utrett att han eller hon vid tidpunkten för förseelsen körde den bil som användes vid förseelsen. I annat fall ska den som ansvarar för användningen av bilen utfrågas om vem som körde bilen vid tidpunkten. Riksdagens lagutskott anser att man i allmänhet inte kan utgå från att den som ansvarar för användningen av bilen är föraren. Man blir i praktiken tvungen att kontakta den som ansvarar för användningen för att få klarhet i saken, och detta innebär att en anteckning om vem som ansvarar för användningen av en bil inte särdeles ofta befriar polisen från skyldigheten att göra förundersökning.

Fordonsförvaltningscentralens genomgripande reform av tjänster, PALKO-projektet, inleddes den 1 september 1999. Syftet med projektet är att utveckla de processer som ansluter sig till Fordonsförvaltningscentralens skötsel av myndighetsuppgifter och att ersätta de nuvarande datasystem som stöder dessa med datasystem som utnyttjar ny teknik. Syftet är samtidigt att förbättra möjligheterna att uträtta ärenden, bl.a. genom att ta i bruk verksamhetsmodeller och system för e-tjänster. Efter att systemet har färdigställts gör den nya tekniken och det omarbetade innehållet det möjligt att utnyttja uppgifterna på ett betydligt bättre sätt än i dagens läge i samband med att nya tjänster utvecklas – t.ex. ibruktagandet av telematiska lösningar och registeranmälan av fordon via Internet. Det har varit betydligt mer utmanande att administrera PALKO-projektet än vad man bedömde från början, bl.a. för att det samtidigt har utvecklats flera datasystem och för att koordineringen har slukat tid och resurser. Man har varit tvungen att ändra projekttidtabellerna, till vissa delar till och med flera gånger.

Kommande reformer och operativa system i anslutning till dessa har delats in i två projekthelheter: fordonsprojekt och förarprojekt. Fordonsprojekten omfattar registrering, administrering av registreringsskyltar, besiktning, typgodkännande, förhandsanmälan och en fordonsinformationstjänst. Våren 2005 fattade Fordonsförvaltningscentralens ledning ett beslut enligt vilket nya fordonsdatasystem skulle tas i bruk i april 2007. Man blev dock tvungen att flytta fram tidpunkten för ibruktagandet till november 2007. De förändringar i processerna och datasystemen som registreringen av information om den som ansvarar för användningen av en bil förutsätter har inte ännu kunnat planeras eller tas med i de fordonsdatasystem som tas i bruk den 12 november 2007.

Fordonsförvaltningscentralen har svårt att klara av alla nya myndighetsuppgifter och utvecklingsprojekt som planerats för centralens del. I enlighet med statens produktivetsprogram kommer man fram till år 2011 att årligen minska på Fordonsförvaltningscentralens personal och sänka kostnadsnivån. Därför måste det i tillräckligt god tid göras en gallring genom vilken projekt och nya myndighetsuppgifter senareläggas eller tills vidare inte förverkligas. Också de nuvarande uppgifterna ska gås igenom och vissa möjligen läggas ned. Fordonsförvaltningscentralens primära mål åren 2007 och 2008 är att på ett lyckat sätt ta i bruk fordonsdatasystem, att etablera systemen och att korrigera eventuella fel i dessa. På detta sätt tryggas fordonstrafikregistrets verksamhet, verksamhetsbetingelserna för Fordonsförvaltningscentralens samarbetspartner och intressegrupper och smidigheten i de tjänster som medborgarna använder.

2 Föreslagna ändringar

Information om den som ansvarar för användningen av en bil kan inte föras in i fordonstrafiksregistret från ingången av år 2008. I propositionen föreslås att ikraftträdandet av de bestämmelser som gäller den som ansvarar för användningen av en bil senareläggs med tre år. Till skillnad från de andra paragraferna där begreppet den som ansvarar för användningen av en bil ingår träder 14 § 1

mom. i lagen om fordonstrafikregistret i kraft redan den 2 november 2007, och därför ändras paragrafen temporärt så att formuleringen personer som ansvarar för användningen av en bil stryks.

Med en tillräckligt lång senareläggning av ikraftträdandet garanteras att verksamheten kring de nya fordonsdatasystemen har hunnit etableras under år 2008, och det bereds möjlighet till andra utvecklingsprojekt med större verkningsgrad. Sådana är bl.a. utvecklandet av elektroniska registreringstjänster och CO₂-baserad fordonsbeskattning; projekt som ska inledas under åren 2008 och 2009. I synnerhet i utvecklandet av de elektroniska registreringstjänsterna blir Fordonsförvaltningscentralen och leverantören av centralens datasystem tvungna att använda samma personalresurser som när det gäller de förändringar i datasystemen som hänför sig till den som ansvarar för användningen av en bil. Fordonsförvaltningscentralen ska dessutom under år 2008 starta de projekt för förardatasystem som legat nere och som torde inkludera bl.a. ett felpoängssystem för förare och de förändringar som det nya körkortsdirektivet förutsätter. Av denna anledning föreslås att bestämmelserna om den som ansvarar för användningen av en bil träder i kraft först den 1 januari 2011.

För att information om den som ansvarar för användningen av en bil ska kunna föras in i fordonstrafikregistret krävs att många av Fordonsförvaltningscentralens tillämpningar genomgår systemförändringar, vilket är dyrt och arbetskrävande. Enligt preliminära uppskattningar kräver projektet minst 250 dagverken och kostar åtminstone 232 000 euro. Innan man börjar planera vilka förändringar som datasystemen ska genomgå krävs ännu att processen och de öppna frågor som hänför sig till den klaras upp. Skyldigheten att anmäla och föra in uppgifter för den som ansvarar för användningen av en bil gäller cirka 435 000 bilar, varav omkring 230 000 är personbilar. I sin behandling av regeringens proposition angående ändring av lagen om ordningsbetsförfarande ansåg riksdagens lagutskott det vara nödvändigt att det i fråga om uppgifterna om den som ansvarar för användningen av en bil införs en mekanism som tillåter att uppgifterna kan ändras för

alla de bilar som hör till en juridisk person på en och samma gång och för en enda avgift. Det vore också av denna anledning förnuftigt att senarelägga ikraftträdandet av de bestämmelser som gäller den som ansvarar för användningen av en bil så att det i så stor utsträckning som möjligt ska vara möjligt att utnyttja framtida elektroniska registreringstjänster i registreringen av den som ansvarar för användningen av en bil.

3 Propositionens konsekvenser

Genom propositionen säkerställs att verksamheten kring de nya fordonsdatasystem som Fordonsförvaltningscentralen tar i bruk i november 2007 etableras under år 2008 och att det uppstår möjligheter till utveckling av elektroniska registreringstjänster. Riksdagen har i ett uttalande den 4 december 2006 förutsatt att elektronisk kommunikation med myndigheterna ska medges med det snaraste.

Propositionen medför inga förändringar i det automatiska trafikövervakningsförfarande genom vilket polisen nuförtiden utreder vem som är förare till ett fordon som angetts tillhöra en juridisk person. Propositionen skjuter fram en förenkling av förfarandet, men det har ingen betydande effekt på polisens arbetsmängd, eftersom en anteckning om vem som ansvarar för användningen av en bil inte särdeles ofta befriar polisen från skyldigheten att göra förundersökning. Fordonsförvaltningscentralen har dessutom gjort upp en plan med vars hjälp det i registret kan antecknas en fysisk person när ett fordon som registrerats i en juridisk persons namn i själva verket innehas av en fysisk person.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet i samarbete med Fordonsförvaltningscentralen.

5 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt, senast vid ingången av 2008.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av fordonslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 2 mars 2007 om ändring av fordonslagen (233/2007) 1 och 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Denna lag träder i kraft den 2 november 2007. Lagens 3 § 23 punkt träder dock i kraft den 1 januari 2011.

lan och utredning i fråga om den som ansvarar för användningen av en bil tillämpas från den 1 januari 2011.

Bestämmelserna i 66 § 1 mom. 5 punkten, 66 b § 1 mom. och 66 d § 1 mom. om anmä-

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om temporär ändring av 14 § i lagen om fordonstrafikregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 13 juni 2003 om fordonstrafikregistret (541/2003) 14 § 1 mom., sådant det lyder i lag 234/2007, temporärt som följer:

14 §

Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att enskilt få uppgifter eller en kopia av offentliga uppgifter i registret enligt följande:

1) på basis av fordonets registreringsstecken eller tillverkningsnummer uppgifter om fordonet, dess beskattning och inteckningar i fordonet samt om namn, adress och kontaktinformation i fråga om fordonsägare, fordonsinnehavare och trafikförsäkringstagare,

Denna lag träder i kraft den 20
 och gäller till den 31 december 2010.

3.

Lag

**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om fordonstrafik-
registret**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 juli 2006 om ändring av lagen om fordonstrafikregistret (697/2006)
1 mom. i ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2006. Lagens 3 § 2 mom. 6 punkt och 5 § 1 mom. 10 punkt träder dock i kraft först den 1 januari 2011.

4.

Lag

**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om ordningsbots-
förfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 januari 2006 om ändring av lagen om ordningsbotsförfarande
(59/2006) 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagens 2 a kap. 13 b § 2 och 3 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2011.

Helsingfors den 26 oktober 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Trafikminister *Anu Vehviläinen*

1.**Lag****om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av fordonslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 2 mars 2007 om ändring av fordonslagen (233/2007) 1 och 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Gällande lydelse

Denna lag träder i kraft den 2 november 2007. Dess 3 § 23 punkt träder dock i kraft den 1 januari 2008.

Bestämmelserna i 66 § 1 mom. 5 punkten, 66 b § 1 mom. och 66 d § 1 mom. om anmälan och utredning i fråga om den som ansvarar för användningen av en bil tillämpas från den 1 januari 2008.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 2 november 2007. Lagens 3 § 23 punkt träder dock i kraft den 1 januari 2011.

Bestämmelserna i 66 § 1 mom. 5 punkten, 66 b § 1 mom. och 66 d § 1 mom. om anmälan och utredning i fråga om den som ansvarar för användningen av en bil tillämpas från den 1 januari 2011.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.**Lag****om temporär ändring av 14 § i lagen om fordonstrafikregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 13 juni 2003 om fordonstrafikregistret (541/2003) 14 § 1 mom., sådant det lyder i lag 234/2007, temporärt som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

14 §

14 §

*Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter**Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter*

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att enskilt få uppgifter eller en kopia av offentliga uppgifter i registret enligt följande:

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att enskilt få uppgifter eller en kopia av offentliga uppgifter i registret enligt följande:

1) på basis av fordonets registreringstecken eller tillverkningsnummer uppgifter om fordonet, dess beskattning och inteckningar i fordonet samt om namn, adress och kontaktinformation i fråga om fordonsägare, fordonsinnehavare, *personer som ansvarar för användningen av en bil* och trafikförsäkringstagare,

1) på basis av fordonets registreringstecken eller tillverkningsnummer uppgifter om fordonet, dess beskattning och inteckningar i fordonet samt om namn, adress och kontaktinformation i fråga om fordonsägare, fordonsinnehavare och trafikförsäkringstagare,

*Denna lag träder i kraft den 20
och gäller till den 31 december 2010.*

3.

Lag**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om fordonstrafikregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 juli 2006 om ändring av lagen om fordonstrafikregistret (697/2006)
1 mom. i ikraftträdandebestämmelsen som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Denna lag träder i kraft den 1 september 2006. Lagens 3 § 2 mom. 6 punkt och 5 § 1 mom. 10 punkt träder dock i kraft först den 1 januari 2008.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2006. Lagens 3 § 2 mom. 6 punkt och 5 § 1 mom. 10 punkt träder dock i kraft först den 1 januari 2011.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om ordningsbotsförfarande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 januari 2006 om ändring av lagen om ordningsbotsförfarande (59/2006) 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Gällande lydelse

Lagens 2 a kap. 13 b § 2 och 3 mom. träder
dock i kraft den 1 januari 2008.

Föreslagen lydelse

Lagens 2 a kap. 13 b § 2 och 3 mom. träder
dock i kraft den 1 januari 2011.

Denna lag träder i kraft den *20* .
